

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 288/2023-10

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Miroslava Duriša a sudcov Ladislava Dudíťa (sudca spravodajca) a Libora Duľu v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa obchodnej spoločnosti **Virgin Building s. r. o.**, Trenčianska Turná 3037, IČO 46 553 762, zastúpenej Advokátskou kanceláriou KONCOVÁ & PARTNERS, s. r. o., Kpt. Jaroša 29, Trenčín, IČO 47 256 907, v mene ktorej koná JUDr. Barbora Koncová, LL.M., advokátka, proti rozsudku Okresného súdu Trenčín č. k. 22 Cb 71/2021 z 30. marca 2022 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľa a skutkový stav veci

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 17. apríla 2023 domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a svojho práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) rozsudkom Okresného súdu Trenčín (ďalej len „okresný súd“) č. k. 22 Cb 71/2021 z 30. marca 2022 (ďalej len „napadnutý rozsudok“). Sťažovateľ žiada napadnutý rozsudok zrušiť a vec vrátiť okresnému súdu na ďalšie konanie. Zároveň žiada o náhradu trov konania.

2. Z ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sťažovateľ vystupoval v konaní vedenom na okresnom súde pod sp. zn. 22 Cb 71/2021 v procesnom postavení žalovaného, pričom predmetom sporu bolo zaplatenie sumy 1 977,48 eur s príslušenstvom z titulu vykonaných prác a dodávky súvisiacich materiálov. Okresný súd 30. marca 2022 napadnutým rozsudkom žalobe vyhovel a žalovaného zaviazal zaplatiť okrem uplatňovanej sumy vrátane úrokov z omeškania žalobcovi aj trovy konania. Proti napadnutému rozsudku podal sťažovateľ odvolanie, o ktorom rozhodol Krajský súd v Trenčíne (ďalej len „krajský súd“) rozsudkom č. k. 8 Cob 74/2022 z 11. januára 2023 (ďalej len „rozsudok krajského súdu“) tak, že napadnutý rozsudok potvrdil a žalobcovi priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania vo výške 100 %.

II.

Argumentácia sťažovateľa

3. Sťažovateľ s obsahom už uvedených rozhodnutí nesúhlasí, pričom v podstatnom uviedol, že podľa jeho názoru napadnutý rozsudok okresného súdu ani rozsudok krajského súdu neobsahujú dostatočné odôvodnenie, ktoré by zodpovedalo § 220 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“) a obsahu základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, resp. práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. V odôvodnení rozhodnutia musí súd spôsobom logicky kompaktným a bez rozporov a vnútorných protirečení vysvetliť, k akým skutkovým zisteniam dospel, ktorú právnu normu a z akých dôvodov aplikoval a ako ju interpretoval. Ak rozhodnutie súdu neobsahuje náležitosti uvedené v § 220 ods. 2 CSP, je nepreskúmateľné.

4. Poukazujúc na súvisiacu judikatúru ústavného súdu, sťažovateľ uviedol, že okresný súd sa nedostatočne vysporiadal s jeho jednotlivými argumentmi prednesenými v podaniach vo veci samej, vo výsluchu konateľa sťažovateľa a rovnako v odvolaní proti rozsudku vo veci samej. Podľa názoru sťažovateľa sa okresný súd stotožnil s tvrdeniami žalobcu, ktoré neboli ničím preukázané, pričom uvedené nijako nezdôvodnil, a taktiež bez akéhokoľvek právneho dôvodu bolo dôkazné bremeno prenesené zo žalobcu na sťažovateľa ako žalovaného.

5. Podľa názoru sťažovateľa nie je zrejmé, z akého dôvodu okresný súd v odôvodnení napadnutého rozsudku uviedol, že z výsledkov vykonaného dokazovania bolo možné konštatovať, že žalobca preukázal ním uvádzané skutkové tvrdenia o tom, že fakturované práce riadne vykonal na základe objednávky žalovaného – sťažovateľa, keď jedinou objednávkou, ktorá bola v konaní predložená, bola objednávka z 15. apríla 2019 predložená sťažovateľom. Argumentácia okresného súdu a krajského súdu, podľa ktorej nebolo preukázané, že by nebola objednávka žalobcom akceptovaná, je neprípustná. Ak žalobca rozporoval objednávku, bolo jeho povinnosťou svoje tvrdenia preukázať a predložiť inú objednávku, na základe ktorej mal práce vykonať.

6. Sťažovateľ je toho názoru, že okresný súd v napadnutom rozsudku preniesol dôkazné bremeno zo žalobcu na sťažovateľa ako žalovaného a aj napriek skutočnosti, že sťažovateľ dôkazné bremeno uniesol a dohodnutú cenu za dielo preukázal predložením objednávky, sa okresný súd bez akýchkoľvek dôkazov stotožnil s výslovným popretím dôkazu žalobcom. Okresný súd tak v napadnutom rozsudku konštatoval, že žalobca preukázateľne spornou faktúrou vyfakturoval práce vykonané na základe objednávky, pričom zo žiadneho dôkazu, ktorý bol v konaní predložený, uvedené nevyplýva.

7. Sťažovateľ považuje za neprijateľnú taktiež skutočnosť, že okresný súd v napadnutom rozsudku konštatoval, že sa s tvrdeniami sťažovateľa nestotožnil, avšak neuviedol, z akého dôvodu sa s týmito tvrdeniami nestotožnil, resp. čím bol preukázaný opak. Podľa sťažovateľa je tak v rozpore so zásadou rovnosti strán, že okresný súd sa plne stotožnil s tvrdeniami žalobcu bez akýchkoľvek výhrad, resp. bez potreby ich preukázania relevantnými dôkazmi.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

8. Na úvod ústavný súd konštatuje, že sťažovateľ v petite ústavnej sťažnosti označil za porušovateľa označených práv výlučne okresný súd, ktorý mal porušiť základné právo na súdnu

ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, resp. právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru právnymi závermi uvedenými v napadnutom rozsudku, ktorý podľa sťažovateľa rovnako trpí nedostatkom ústavne akceptovateľného odôvodnenia. Sťažovateľ síce v záhlaví aj v texte ústavnej sťažnosti označuje aj krajský súd, ktorý mal porušiť ním označené práva rozsudkom vydaným v odvolacom konaní, ale súčasne neuvádza žiadne relevantné argumenty smerujúce proti rozsudku krajského súdu. Ústavný súd považuje za rozsah ústavnej sťažnosti to, čo je vymedzené v jej petite, a preto v súlade s § 45 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ustálil, že ústavná sťažnosť smeruje výlučne proti napadnutému rozsudku okresného súdu.

9. Ústavný súd poukazuje na princíp subsidiarity zakotvený v čl. 127 ods. 1 ústavy, podľa ktorého rozhoduje o individuálnych sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb vo veci porušenia ich základných práv alebo slobôd v tých prípadoch, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd. Zmyslom a účelom uvedeného princípu je to, že ochrana ústavnosti nie je a ani podľa povahy veci nemôže byť výlučne úlohou ústavného súdu, ale rovnako je aj úlohou všetkých orgánov verejnej moci v rámci výkonu im zverených kompetencií. Ústavný súd predstavuje v tejto súvislosti *ultima ratio* inštitucionálny mechanizmus, ktorý nasleduje až v prípade nefunkčnosti všetkých ostatných orgánov verejnej moci, ktoré sa na ochrane ústavnosti podieľajú. Opačný záver by znamenal popieranie princípu subsidiarity jeho právomoci (III. ÚS 149/04, IV. ÚS 135/05).

10. Vzhľadom na to, že napadnutý rozsudok okresného súdu bol predmetom súdneho prieskumu zo strany krajského súdu v odvolacom konaní iniciovanom na základe odvolania sťažovateľa, uvedená skutočnosť vylučuje právomoc ústavného súdu na prieskum ústavnou sťažnosťou prezentovaného porušenia práv napadnutým rozsudkom okresného súdu.

11. Ústavný súd preto ústavnú sťažnosť sťažovateľa pri predbežnom prerokovaní odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. a) zákona o ústavnom súde z dôvodu, že nemá právomoc na jej prerokovanie.

12. Nad rámec uvedeného ústavný súd uzatvára, vychádzajúc z obsahu sťažnostnej argumentácie v kontexte svojej ustálenej judikatúry, že argumentácia spočívajúca v absencii riadneho odôvodnenia rozhodnutí súdov nižšej inštancie a nesprávne vyhodnotenie predložených dôkazov obsahovo zodpovedá dovolaciemu dôvodu podľa § 420 písm. f) CSP, ktorý zakladá prípustnosť a zároveň dôvodnosť dovolania v tých prípadoch, v ktorých miera porušenia procesných práv strany nadobudla intenzitu porušenia ich práva na spravodlivý proces. Pod porušením práva na spravodlivý súdny proces v zmysle tohto ustanovenia treba rozumieť nesprávny procesný postup súdu spočívajúci predovšetkým v zjavnom porušení kogentných procesných ustanovení, ktoré sa vymyká nielen zákonnému, ale aj ústavnému procesnoprávnemu rámcu a ktoré tak zároveň znamená aj porušenie ústavne zaručených procesných práv spojených s uplatnením súdnej ochrany práva. Z uvedeného vyplýva, že dovolacie konanie sa nenachádza mimo ústavného rámca ochrany základných práv a slobôd vrátane pravidiel spravodlivého súdneho konania podľa ústavy a dohovoru, a preto označené znenie § 420 písm. f) CSP je potrebné interpretovať v tom zmysle, že Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) v dovolacom konaní má zákonom ustanovenú povinnosť posúdiť a následne rozhodnúť s ohľadom na obsah podaného dovolania, či v predchádzajúcich štádiách konania pred všeobecnými súdmi nedošlo k porušeniu základného práva dovolateľa na spravodlivý súdny proces v rozsahu, v akom tomuto základnému právu poskytuje ochranu v rámci svojej rozhodovacej činnosti ústavný súd. Z uvedeného je zrejmé, že aj

v prípade, ak by predmetná ústavná sťažnosť smerovala aj proti rozsudku krajského súdu, právomoci ústavného súdu by predchádzala právomoc najvyššieho súdu, pretože vzhľadom na obsahový prienik významu normatívneho textu uvedeného v § 420 písm. f) CSP a ústavným súdom judikovaného obsahu základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, resp. práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru bola v danej situácii prípustnosť dovolania daná podľa § 420 písm. f) CSP, o ktorom bol oprávnený a aj povinný rozhodnúť najvyšší súd. Na dovolacie podanie podľa § 420 CSP sa neuplatňuje majetkový cenzus ustanovený v § 422 ods. 1 písm. a) CSP.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 23. mája 2023

Miroslav Duriš
predseda senátu